

AZ INKÁK KINCSE

írta: BARNA ANDRÁS *fotó:* JURÁK ZSOLT

Utazás rovatunkban mondhatni már nagyjából körbelőttük Észak-Amerikát, és a kubai beszámoló kapcsán a földrész középső részén is tettünk egy „papíralapú” kirándulást. Jurák Zsolt állandó utazási szakértőnk kalauzolása mellett ezúttal a kontinens déli részét vettük célba, melynek első állomása és országa Peru.

Peru

szerintem egy olyan ország, amihez nem lehet csak úgy érzelemmentesen közelíteni. Aki mondjuk nem Marvel-képregényeken, filmekben, hanem mondjuk Karl May-féle indiános könyveken nőtt fel, annak a bédekkereken túl más intuíciói, víziói is kialakulhatnak erről országról. Persze mi is könnyen egy valós kalandregény szereplői lehetünk, ha ellátogatunk az Inkák Birodalmába, mely a világ egyik legnagyobb és legfejlettebb kultúrája volt évszázadokon át. Történelmükben az inkák olyan talányokat, fantasztikus építészetet – hogy mást ne is említsünk – hagytak hátra, ami még mostanság is expedíciók sorát vonzza. Ennek fényében nem csoda, ha ez a kulturális Kánaán sokak bakancslistás helye. Utazási szakértőnk szerint – aki ritkán mond ilyet – Peruban végtelen időt el lehetne tölteni, annyi a látnivaló és az élmény. Viszont, hogy az ember ne essen se kísértésbe, se időzavarba ne kerüljön a világ másik fertályán, nem árt a szokásosnál alaposabban felkészülnie, ha Perut választja úti céljának.

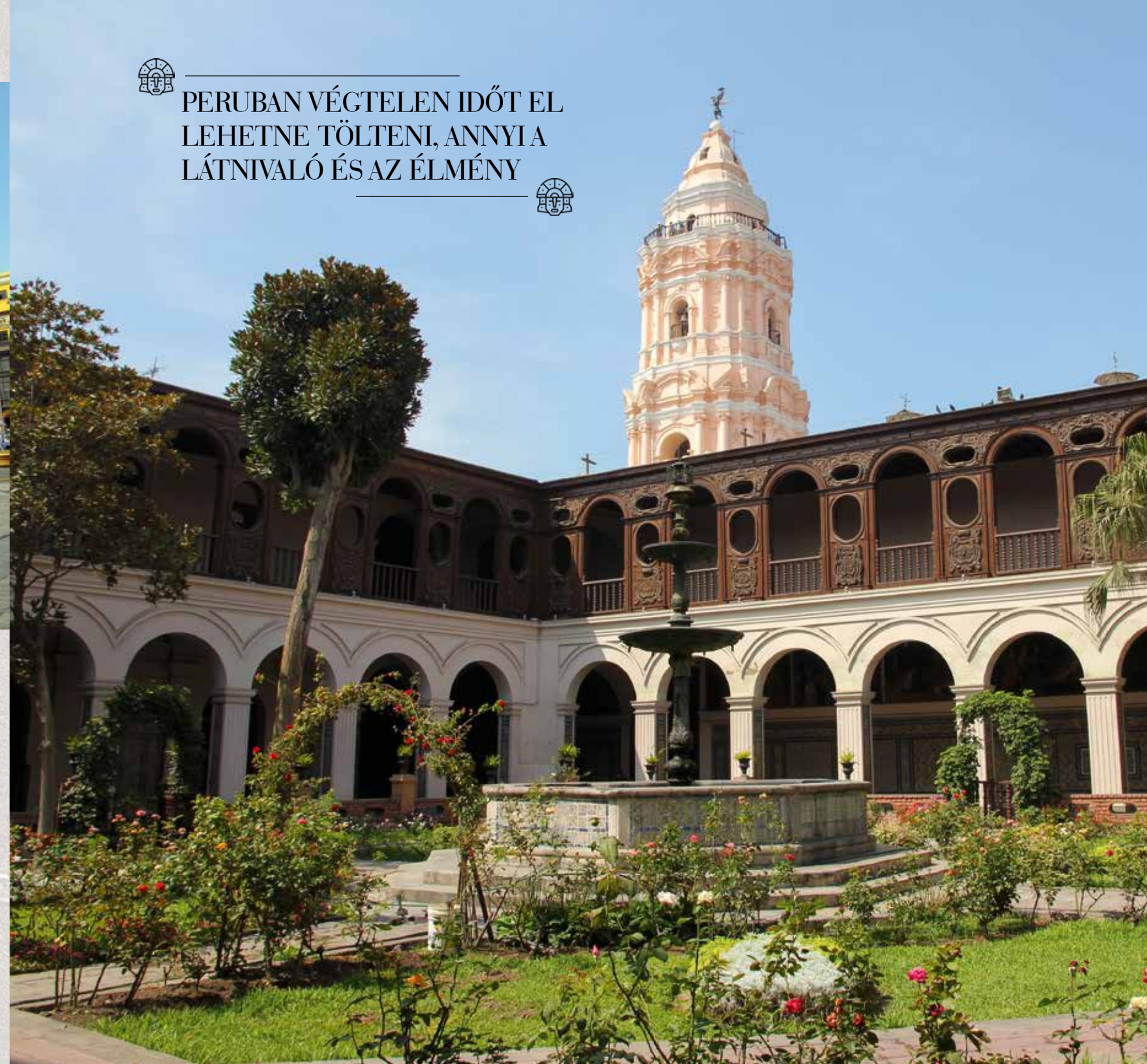

Barna András: Zsolt, téled az élménybeszámolóid során már megszokhattuk, hogy jellemzően többször megfordulsz egy országban. De Peru – valljuk be – nincs a szomszédban. Itt mikor jártál először?

Jurák Zsolt: Szerintem az utazni szeretők számára a Machu Picchu egy olyan hely, amit senki nem hagyna ki szívesen. Kilencéves korom óta utazom tervezetten és fanatikusan, így csak az időt kellett kivárnom,

PERUBAN VÉGTELEN IDŐT EL
LEHETNE TÖLTENI, ANNYI A
LÁTNIVALÓ ÉS AZ ÉLMÉNY

hogyan eljussak ide. Persze azt is meg kell jegyezni, hogy ha valaki ilyen messzire elutazik, akkor emellett érdemes más látnivalókat is felfedezni. Nálam sem történt másként, amikor bő tíz éve először voltam Peruban, én ezt egy dél-amerikai hajóúttal is összekötöttem.

A bevezetőmben utaltam arra a megjegyzésre, hogy Peruban végtelen időt el lehet tölteni, ugyanakkor ez nehezen megvalósítható.

Ez így van, én a dél-amerikai túráim kapcsán egy tizenkét napos perui programot állítottam össze magamnak. Szerintem ebbe minden fontos látnivaló kényelmesen belefért, de ez természetesen személyre szabott dolog. Az út keretét Lima adta meg, ide

érkezett meg a repülő, és a hajóúton később viszontátértem a fővárosba. Lima számomra egy érdekes csatlósítás volt. A főváros közterét – amit oly sok dél-amerikai város közteréhez hasonlóan Plaza de Armasnak hívnak – kétszáz éves épületek veszik körbe. Szinte mindegyik a világörökség részét képezi, és gyönyörűen fel vannak újítva. Utólag bevallhatom, hogy nagyon kellemes meglepetést okozott, hogy ennyire szépen helyreállították

Cuzcóban és végig egész utunk során rendkívül jó szállodákban sikerült laknom. Jellemzően mind ötszallagos hotel volt, mindegyik valamilyen történelmi épületből lett átalakítva. Noha az ötszallagos besorolásról sokat látott utazóként mások az elképzeléseim, ennek ellenére semmilyen rossz tapasztalatot nem szereztem a szálláshelyeimmel, amelyek kivétel nélkül egy helyi prémium hotellánchoz tartoztak. Ugyanakkor

Ennek tudatában nagyon különleges érzés sétálni ezen a környéken, ahol éppen akkor egy óriási fesztivál zajlott.

A közterétől nem messze található a városi piac. Itt láttam testközelből először kokalevelet, de a belőle készült teához a szálloda lobbijában is mindig hozzá lehetett jutni, mert az ital segít az akklimatizálásban, ami kell is, hiszen a város 3400 méter magasan fekszik. Én – bár meg-

őket. Az viszont jelentősen rontott az összképen, hogy ottjártamkor rengeteg tank és katonai jármű állomásozott a környéken. De itt nem is időztünk túlzottan sokat.

Lima után mi volt a következő állomás?

Limából az Inka Birodalom központjába, Cuzcoba repültünk. Itt eltöltöttünk egy napot az akklimatizálás miatt. Egyébként

keveset időzttem a szállodában, hiszen minden lehetséges pillanatot ki akartam használni az adott környék bejárására.

Cuzco közterét – mint Limáét is – Plaza de Armasnak hívják. A város érdekessége, hogy az alaprajza a szent állatuk, a puma körvonalait mintázza, a történelmi központot jelentő közter pedig valahova oda esik, ahol az állat szíve van.

kóstoltam – nem éreztem különösebb hatását a kokalevélnek, ám szerencsére elég jól viseltem az átállást. Egyébként az utcai árusoknál számtalan különféle módon feldolgozott kokatermék kapható.

Cuzco fantasztikus hely, az egész Inka Birodalom fővárosa volt a 14–15. században. Nagyon sok épület még ma is ebből a korszakból

származik, szinte mesélnek az ősi falak, amikor az ember közöttük sétál. A korábban említett városi fesztivál okán az éttermek erre az alkalomra egyedi és kifejezetten tradicionális étlappal rukkoltak elő, ami azért volt számomra egy jó dolog, mert amúgy a perui konyha különösebben nem jellegzetes. Az ünnepi menüsorok viszont pazarok, és némelyik ételben akkora kukoricaszemek voltak, amilyeneket még életemben nem láttam. Konkrétan olyan nagyok, mint egy cseresznye.

Gondolom, a koronát Cuzcóra a Machu Picchura tett kirándulás tette fel.

Mindenképpen. A Machu Picchura vezető úthoz először buszra, majd vonatra szálltunk, az utolsó etapot pedig panoránavonattal tettük meg. Ez utóbbi majdhogynem kiköpött mása volt az alaskai kirándulásom panorámaszerelvényének, és a tökéletes kilátás mellé fejedelmi ellátásban részesültünk. A végállomástól ki-kí a fizikai állapotának megfelelően gyalogosan is eljuthat a végcélig, ez azonban egy többnapos túra. Hogy érzékeltessem a feladat nagyságát, azt hiszem, elég csak annyit megemlítenem, hogy az inka ösvényen 82 kilométert kell megtenni 1200 méteres szintkülönbség mellett, hogy elérje valaki a Machu Picchut. Úgyhogy erre az útra tényleg csak az vállalkozzon, akinek megvan hozzá a kellő fizikum. Én a könnyebbik megoldást választottam és járműről járműre

szállva jutottam fel a csúcsra. Miközben haladtam felfelé akkor éreztem igazán hasznosnak az egynapos cuzcói akklimatizálódás jótékony hatását.

A Machu Picchun akármennyi időt eltölthet az ember anélkül, hogy kétszer ugyanoda lyukadna ki. A többórás séta közben olykor rendkívül szelíd lámák és alpakkák társaságát élvezhetjük. A helyről nem tudok szentimentalizmus nélkül beszélni, ugyanis a Machu Picchun eltöltött barangolásom közben értettem meg azt valójában, hogy miért is kell ide eljönni, annyira csodálatos és különleges. Nem véletlen, hogy

A MACHU PICCHUN

eltöltött barangolásom közben értettem meg azt valójában, hogy miért is kell ide eljönni, ANNYIRA CSODÁLATOS ÉS KÜLÖNLEGES

az UNESCO-világörökség része, és az sem, hogy bevasztották a világ hét új csodája közé. Érdeemes megfogadni a jótanácsot, hogy ha ide-utazunk, akkor válasszuk meg körültekintően az időpontot, és nézzük meg, hogy mikor van a száraz évszak, mert esős időben itt túrákat tenni egészen bizonyosan nem akkora élvezet.

Mi volt a következő csoda?

A Machu Picchu után egy közel egész napon buszos túrával értük el a 3812 méteres magasságban elterülő Tticacaca-tavat. A Titicaca Dél-Amerika legnagyobb és a világ legmagasabban fekvő hajózható tava, Bolívia és Peru határán, tizenháromszor nagyobb, mint a Balaton, és ha jól tudom, húsnál is több folyó táplálja. Az idevezető út bő tízórás, de szerencsére a több közbeiktatott megállónak köszönhetően nem válik unalmassá. A buszvégállomás a Tticacaca-tóval szemben van, így amikor az ember leszáll, akkor

szinte azonnal szembeötlik egy tókőzei gyönyörű épület, a szálloda, ahol helyet foglaltam magamnak.

A hotel nemcsak kívülről, hanem belülről is fantasztikus, szó szerint az ember hasára süt benne a nap. Kívül megannyi nádsziget veszi körül, amit Uros-szigeteknek hívnak, és az uros indiánok építik kizárólag nádból, akik egyébként itt is laknak, úgyhogy még növényeket is természetnek ezeken a különös zátonyokon. A jelenlétük

számtalan turistát vonz, akiket a saját nádcsonakjaikkal különböző túrákra is elvisznek, magam is részt vettem egy szigetek közötti körúton. Jegyzem meg több mint negyven sziget van a Ticitacán, persze nem mindegyik nád, van közöttük jónéhány természeti képződmény a legnagyobbra én is elmentem.

A vizes élményeket mi követte?

Arequipa, Peru „fehér városa” az Andok déli részén fekszik, és a közeli tűzhányó meglepően világos kőzetéről kapta ezt a nevét. Az El Misti vulkán Arequipa jelképe is, a város nagyjából

minden pontjáról látszik. Számos kép, festmény készül a pazar látképről, egy ilyenek én sem tudtam ottjártamkor ellenállni. Arequipa érzetre Kubát juttatta eszembe. A város főterén a 16. században épített Santa Catalina-kolostor áll, ami olyan csodálatos és olyan szépen fel van újítva, mint ha egy hónappal korábban épült volna fel. Egyébként hatalmas, szinte város a városban. Arequipát egy felfogadott helyi idegenvezetővel jártam be, aki a turistalátványosságokon túl is mutatott érdekes helyeket. Ő vitt el egy olyan étterembe is, ahol tengerimalacsültet szolgáltak fel.

Úgy látom, elértéztünk a gasztrorészhez.

A tengerimalac mindenképpen érdekes ele-
del, de nem gondolnám, hogy kulináris élmény. Szerintem egy fűjön több hús van, mint ezen az állaton. Az íze pedig olyan, mint egy ropogós bőrkének, amit burgonyával és a kukoricával szolgáltak fel. Bár főételként szerepelt az étlapon, ezzel nem lakik jól igazából senki.

A perui konyhára többek között a számtalan leves jellemző. Ezek jóformán egy alapra készülnek, inkább a bennük megfőzött hozzávalók miatt érezhetjük azt, hogy mást eszünk. A sürtők és a kukorica tradicionális, szinte mindenben van. Ha jól emlékszem, ez utóbbiból talán 72-félét természetnek, közülük viszont nagyon sok igazi kedvencemmé is vált. Mondanom sem kell, hogy az utcán lépten-nyomon lehet kapni főtt változatban, úgyhogy én kukoricát ettem kukoricával. A másik nagy különlegesség, amit megkóstoltam, az alpaka volt. Az íze a marháéra hajaz, de valójában akkor igazán zamatos, ha valamilyen szósszal öntik le vagy mártással szolgálgják fel. Szintén gyakori a perui töltött paprika, amit itt jellemzően jalapeño-ból készítenek, az ízvilága pedig magáért beszél. Egyébként, ha nem akarják, hogy ehetetlenül erős legyen,

akkor mielőtt megtöltik, ecetes vízben megfőzik. De ez csak néhány emlékkép a perui konyháról, ami nálam inkább a kellemesen érdekes, mint a wow-kategóriába tartozik.

Kilépve a gasztroemlékek világából, Arequipa után mi következett?

A fehér várostól nagyjából négyórás autóútra van a Colca-kanyon. A két vulkán között kialakult katlan a 3300 méteres mélységével kétszer mélyebb, mint a Grand-kanyon. Nyilván a távolság miatt is a Colca-kanyont kevesebben ismerik, de fantasztikus hely, amelynek elmaradhatatlan szereplői a szurdokban repkedő kondorkeselyűk.

Ha már szóba került a térség ismertsége, mennyiben érzékelhető ez a turizmuson, ha erre van vagy lehet bármilyen rálátásod?

A távolság valóban tényező, ugyanis kétszer annyiba kerül ide elmenni, mint mondjuk magas színvonalon Ázsiába vagy Észak-Amerikába utazni. Szóval ez a térség egy kifejezetten drága célállomás. Ennek ellenére sok a helyi és sok a külföldi turista, de nem olyan értelemben, ahogy arra mondjuk az ember például az olaszországi tengerpart esetében gondol. A magas árak itt egyfajta szűrőként is működnek. A repülőjegy is duplájába

A TITICACA TAVON *rengeteg sziget van, többségük nádsziget, amit az uros indiánok építenek, akik ezeken élnek és* MÉG NÖVÉNYEKET IS TERMESZTENEK

kerül Dél-Amerikába, Peruba, mint mondjuk Miami. Nyilván sokféleképpen lehet szervezni egy ilyen utat – van, aki hátizsákos turistaként jön el ide –, de számomra egy biztonsági faktort jelentett, hogy olyan szállodákban laktam, amelyek ennek a minőségnek eleget tettek. A legtöbb helyen idegenvezetőt fogadtam, mert az ő segítségével – mint a világ oly sok országában – olyan helyekre is eljut az ember, amik nincsenek benne az útikönyvekben. Az elmúlt több mint két évtized utazásai során megtanultam, hogy vannak olyan távoli országok, desztinációk, ahol nem lehet „spontán” az ember, nem engedheti meg magának, hogy átadja magát egy helyzetnek, mert majd később itt vagy ott tol a programon. Amikor az ember ideje ki van mérve, mert csak bizonyos

időt tud eltölteni egy országban, és ezt akarja a lehető legjobban „kimaxolni”, akkor az utat dupla körülményekkel kell megszerveznie.

Ma hogyan gondolsz vissza a térségben és Peruban tett utazásodra?

A perui utam egy szűk hónapos dél-amerikai körút része volt, és az Inkák Birodalma mellett érintettem néhány napra Argentínát és Chilét, miközben a hajó még megkerülte a Horn-fokot is. Szóval annyi, de annyi csodában

volt részem ez idő alatt, hogy szinte tobzódtam a „wow”-élményekben. Amikor szóba került, hogy a mostani cikk témája Dél-Amerika legyen, akkor az országválasztással volt némi dilemmám azzal kapcsolatban, hogy Brazíliát vagy Perut válasszam, hiszen valahol a két desztináció fej mellett halad egymás mellett bennem. De ha úgy tettem fel az eldöntendő kérdést, hogy a látnivalók közül a Machu Picchuval mi veszi föl a versenyt Dél-Amerikában, akkor a válasz

egyértelmű: semmi, ezért esett végül a választásom Perura. Érdekes azonban, hogy miközben felejthetetlen emlékeket szereztem Peruban, mégsem vált számomra olyan országgá, ahova mondjuk háromévenként visszavágyom, és míg Brazíliába sokszor visszamentem, Peruban csak kétszer jártam. Most viszont hamarosan Srí Lankára utazom, úgyhogy a következő számban ennek az útnak az élményeiről számolok majd be.